

ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันครูผู้สอนในเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

**The Relationship Between Teachers and Administration by Good
Governance for Schools Administrators on Commitment Towards
the Teachers in NakhonSawan Secondary
Educational Service Area**

ศักดิ์พงศ์ สุภีรักษ์

มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

Sakdipong Suphirak

Chaopraya University, Thailand

E-mail : dr.Somsak.su@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์สมการโครงสร้างเชิงเส้นของธรรมาภิบาลที่มีต่อความผูกพันของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของธรรมาภิบาลที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงของความไว้วางใจที่มีต่อความผูกพันต่อครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยจำนวน 340 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงของโรงเรียนในเครือข่ายการศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1,677 คน แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง 2) การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารลงโทษอย่างเป็นธรรม และส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.745 และ .648 ตามลำดับ ด้านแนวปฏิบัติงานของผู้บริหาร พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ มีการปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีค่าเท่ากับ 0.636 ผู้บริหารเคารพกฎหมายมีค่าเท่ากับ 0.638 และ ด้านการบริหารจัดการพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ บริหารงานถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.640 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.646 ด้านความผูกพันองค์กรครูผู้สอน 2 อันดับแรก ได้แก่ มีค่าเท่ากับ 0.627

* วันที่รับบทความ : 25 กันยายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 19 ธันวาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 21 ธันวาคม 2566

Received: November 25, 2023; Revised: December 19, 2023; Accepted: December 21, 2023

คำสำคัญ: การบริหารงาน; หลักธรรมาภิบาล; ความผูกพันครูผู้สอน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the linear structural equation relationship of good governance towards the engagement of teachers under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office 2) to study the relationship of good governance to the engagement of teachers under the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area Office Governance towards the management of educational institution administrators 3) To study the direct influence of trust on teachers' engagement in the Nakhon Sawan Secondary Educational Service Area. This research is a combination of qualitative research and quantitative research. The research sample consisted of 340 people, including educational institution administrators. Teachers and educational personnel by using a specific random sample of schools in the secondary education network of Nakhon Sawan Province, 1,677 student and in-depth interviews. Statistics used in the research include: 1) percentage, mean, standard deviation. Pearson's simple coefficient Structural equation modeling analysis techniques 2) Qualitative data content analysis

The results of the research found that: 1. The top 2 most influential variables were: Administrators punish fairly. and promote subordinates. The standard regression coefficients were equal to 0.745 and .648, respectively. As for the work practices of executives, it was found that the top two most influential variables were following the law with a value of 0.636, and executives respecting the law with a value of 0.638. and in the management aspect, it was found that the top 2 most influential variables are: Proper administration with a value of 0.640; Acting as a good role model with a value of 0.646. In terms of teacher organization engagement, the top 2 are with a value of 0.627

Keywords: Administration; Good Governance; Teacher engagement

บทนำ

ปัจจุบันหลักธรรมาภิบาลถูกนำมาใช้ในการจัดระเบียบสังคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเช่นเดียวกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชากรในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก มีความรักสามัคคี มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนเป็นพลังในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเข้าสู่เป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว จะเห็นได้ว่าผู้บริหารนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการจะสร้างความโปร่งใส ทำให้เกิดการยอมรับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรได้รับความไว้วางใจจากครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

นอกจากนี้ การบริหารจัดการสถานศึกษาจะต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และ หลักความคุ้มค่า (บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542) อาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายเป็นที่ยอมรับจากสังคมได้นั้น สามารถประเมินได้จากครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้

ความร่วมมือในกิจกรรมของสถานศึกษา และมีความรู้สึกอยากเข้าเป็นส่วนหนึ่งในทุกกิจกรรม มีความมุ่งมั่นเพื่อช่วยสนับสนุนสถานศึกษาให้มีมาตรฐานการปฏิบัติเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

นโยบายการบริหารงานในพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ จะเอื้อประโยชน์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ให้นักเรียน และควบคุมการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ดังนั้นเมื่อนำสองส่วนมาบูรณาการร่วมกันทำให้เกิดประสิทธิภาพ (สร้อยตระกูล อรรถมานะ, 2550) ดังนั้น การบริหารสถานศึกษา ที่จะบรรลุเป้าหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จะเห็นได้ว่า การบริหารและการจัดการที่เน้นคุณภาพจะให้ความสำคัญกับ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถก้าวหน้าทันต่อสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้การกระจายความรับผิดชอบให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้แสดงความรู้ความสามารถมาสร้างประโยชน์ให้กับสถานศึกษา และนักเรียนจะทำให้เกิดความผูกพันของครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาในการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ทำให้บริหารจัดการของผู้บริหารมีความราบรื่นเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา (พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ, 2552) อย่างไรก็ตามความผูกพันของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสถานศึกษาจะเป็นแรงผลักดันทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้อย่างง่าย และครูผู้สอนก็มีความสุขในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่นครสวรรค์ ความสัมพันธ์ระหว่างต่อครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทำได้อย่างไรและการบริหารจัดการของผู้บริหารในสถานศึกษาจะสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าจะทำให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐานในการบริหารเป็นที่ยอมรับในสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงของความไว้วางใจต่อการบริหารจัดการและอิทธิพลทางอ้อมต่อความผูกพันของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์สมการโครงสร้างเชิงเส้นของธรรมาภิบาลที่มีต่อความผูกพันของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครสวรรค์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) งานวิจัยชิ้นเดียวกันจะทำให้ตรวจสอบปัญหาการวิจัยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (Creswell และ Clark, 2007)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายในพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ปีการศึกษา 2564 มีจำนวน 1,677 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์, 2564)

1.2 ผู้ใช้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากร ทางการศึกษาในพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 37 โรงเรียน สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตัวอย่างเชิงปริมาณ จำนวน 340 คน ตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 15 ราย (Krejcie & Morgan, 1970)

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ที่กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการอ้างอิง หลักเกณฑ์การวิเคราะห์องค์ประกอบตาม จำนวน 340 คน ซึ่งจัดเป็นความเหมาะสมในการวิเคราะห์ องค์ประกอบ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการเก็บข้อมูล 2 ลักษณะ โดยเรียงลำดับดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำนวน 340 คน อัตราการตอบกลับ ร้อยละ 65 โดยค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาทดลองใช้ (สุวิมล ติรภานันท์, 2543) ค่า ดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.70 -1.00 ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.451 ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 0.70 (บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร, 2555)

2.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 ราย

3. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการ วิจัยโดยดำเนินการ ดังนี้

3.1แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถาม โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของของธรรมาภิบาลที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะให้รายละเอียดเพิ่มเติม

1.1 แบบสัมภาษณ์

ลักษณะคำถามปลายเปิดแบบไม่มีส่วนร่วม สำหรับข้อมูลนำมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของของธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และ ความผูกพันของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของของธรรมาภิบาลที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ประกอบด้วย 1) หลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การบริหารจัดการ 3) ความผูกพันของครูผู้สอนทำให้เกิดความเชื่อมั่นในผู้บริหารและมีความไว้วางใจ สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มากำหนดรูปแบบ

2. การสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ของของธรรมาภิบาลที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

3. ประเมินความสมเหตุสมผลทางทฤษฎีและความเป็นไปได้ในการกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ของของธรรมาภิบาลที่มีต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

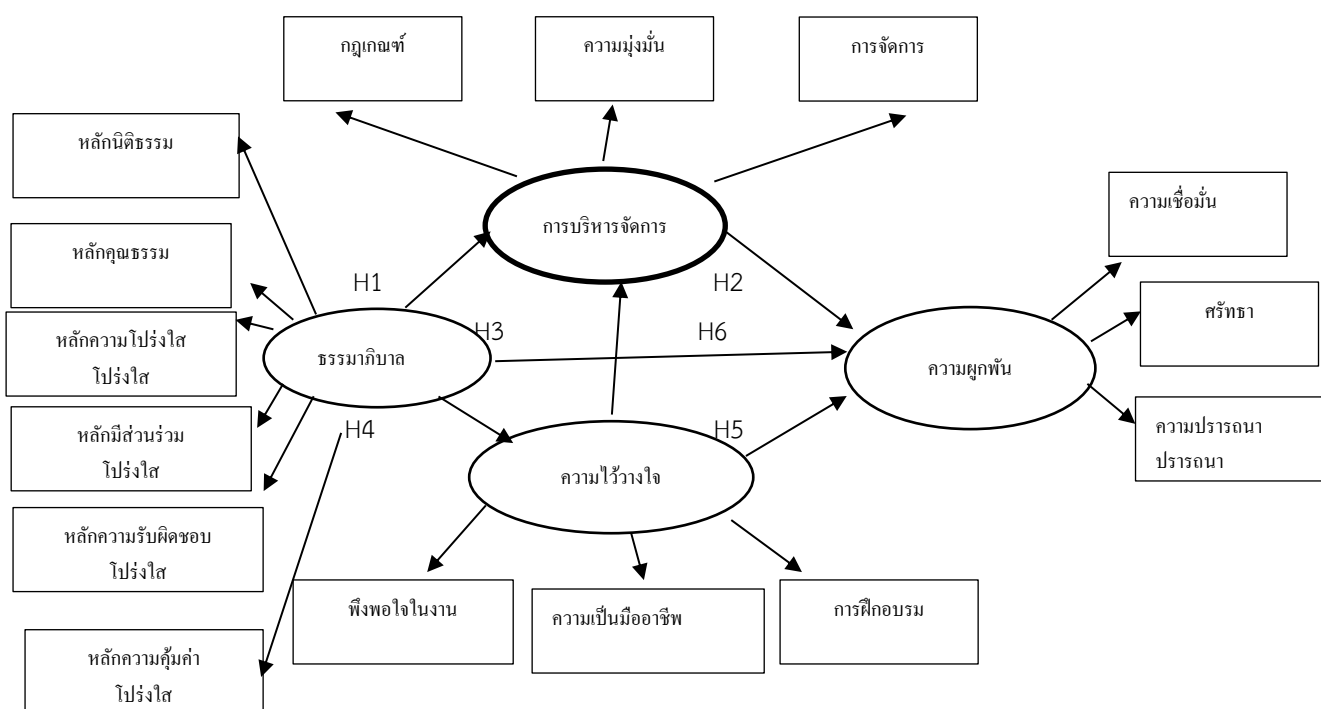
1. การวิเคราะห์โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) รวมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม (non-participate observation) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโทรศัพท์หมายล่วงหน้า ใช้สัมภาษณ์ผ่านระบบซูมใช้เกณฑ์หาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ควรมีค่ามากกว่า 0.70 (บุญใจ ศรีสถิตย์ นรากร, 2555)

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้กรอบแนวคิด การศึกษาที่ผ่านมาของ จากการศึกษาของ Meyer and Allen (1997) ได้ทำการศึกษาความไว้วางใจ กล่าวว่า ความไว้วางใจ มิติแรกเกิดจากการอนุมัติให้พนักงานรับรู้วัตถุประสงค์และค่านิยมเป้าหมายขององค์กร ได้อธิบายว่า ความมุ่งมั่นทางอารมณ์ที่มีต่อองค์กรของพนักงานอาจได้รับอิทธิพลในทางบวกจากทักษะและการปฏิบัติด้านอาชีพ เช่น การให้รางวัลของ

องค์กร ความยุติธรรม และผู้ช่วยหัวหน้างาน โดยสรุปว่า ความมุ่งมั่นทางอารมณ์เป็นพื้นฐานที่เกิดขึ้นแล้วจะสรุปความผูกพันทางอารมณ์และจิตใจของพนักงานเข้ากับองค์กรของตน มิติที่สองคือ ความมุ่งมั่นเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นความรู้สึกบังคับ การจ้างงานกับองค์กร มิติที่สามคือ ความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและสถานะบทบาทของพนักงาน ทำให้พนักงานจะมีความกังวลเกี่ยวกับความเสี่ยงหากต้องออกจากงาน เช่น ผลประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อเกษียณอายุ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในองค์กร

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันต่อครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ สามารถสรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ศาสนา จำนวนปีที่ป็นรายได้ของครูผู้สอนต่อเดือน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	70	20.6
หญิง	270	79.4
อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	10	2.9
26 - 35 ปี	35	10.3
36 - 45 ปี	98	28.8
46 - 50 ปี	153	45
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	44	13
การศึกษา		
ปริญญาตรี	116	34.1
ปริญญาโท	167	49.1

ปริญญาเอก	57	16.8
ศาสนา		
พุทธ	330	96.7
อิสลาม	10	3.3
คริสต์	-	-
ระยะเวลาที่เป็นผู้สอน		
ไม่เกิน 5 ปี	27	7.9
6-10 ปี	86	25.3
11-15 ปี	78	23
16 ปีขึ้นไป	149	43.8
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 20,000	12	3.5
20,001 - 30,000 บาท	38	11.2
30,001 - 40,000 บาท	95	27.9
40,001 บาท ขึ้นไป	195	57.4

จากตารางที่ 1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง งานวิจัย พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 270 คน ร้อยละ 79.40 เพศชาย จำนวน 70 คน ร้อยละ 20.6 อายุผู้ตอบแบบสอบถาม 50 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน ร้อยละ 12.9 รองลงมาอายุ 46 - 50 ปี จำนวน 153 คน ร้อยละ 45.90 อายุ 36 - 45 ปี จำนวน 108 คน ร้อยละ 31.80 อายุ 26 - 35 ปี จำนวน 45 คน ร้อยละ 9.40 การศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 57 คน ร้อยละ 16.80 การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 167 คน ร้อยละ 49.10 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 116 คน ร้อยละ 34.10 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 330 คน ร้อยละ 96.70 รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 10 คน ร้อยละ 3.30 ระยะเวลาที่ทำงานเป็นครู 16 ปีขึ้นไป จำนวน 149 คน ร้อยละ 43.80 รองลงมา ระยะเวลาที่เป็นผู้สอน 11-15 ปี จำนวน 78 ร้อยละ 22.90 ระยะเวลาที่เป็นผู้สอน 6-10 ปี จำนวน 86 คน ร้อยละ 25.30 ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 27 คน ร้อยละ 7.90 รายได้ของครูผู้สอนต่อเดือน 40,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 195 คน ร้อยละ 57.40 รองลงมา รายได้ต่อเดือน 30,001 -40,000 บาท จำนวน 95 คน ร้อยละ 27.90 รายได้ต่อเดือน 20,001 -30,000 บาท จำนวน 38 ร้อยละ 11.2 รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท จำนวน 12 คน ร้อยละ 3.50

ตารางที่ 2 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหารสถานศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านรู้สึกว่องค์กรต้องการให้ท่านร่วมงานกับองค์กรในระยะยาว	4.28	0.54	มาก
2. ท่านและองค์กรมีความสัมพันธ์ที่ยาวนานต่อกัน	4.38	0.58	มาก
3. ท่านให้ความสำคัญกับองค์กรอย่างมาก	4.64	0.59	มากที่สุด
4. ท่านมีแนวโน้มจะทำงานกับองค์กรของท่านต่อไป	4.21	0.60	มาก
5. ท่านคิดว่าองค์กรดำเนินการสำเร็จได้ตามเป้าหมาย	4.59	0.60	มากที่สุด
6. องค์กรของท่านให้คามยุติธรรมและเป็นธรรมกับท่าน	4.57	0.55	มากที่สุด
7. เมื่อต้องตัดสินใจครั้งสำคัญ ท่านคิดว่าองค์กรจะคำนึงถึงท่าน	4.51	0.52	มากที่สุด
8. ท่านสามารถไว้วางใจในคำสัญญาขององค์กรได้	4.58	0.53	มากที่สุด
9. ท่านเชื่อมั่นว่าองค์กรให้ความเป็นธรรมแก่ท่าน	4.27	0.54	มาก
10. ท่านมีแนวโน้มที่จะทำงานกับองค์กรต่อไป	4.56	0.65	มากที่สุด
รวม	3.11	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับความคิดเห็น ด้านผู้บริหารโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สูงสุด 2 อันดับแรก คือ ท่านให้ความสำคัญกับองค์กรอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 รองลงมา คือ ท่านคิดว่าองค์กรดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือท่านมีแนวโน้มจะทำงานกับองค์กรของท่านต่อไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันต่อครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงของความไว้วางใจต่อการบริหารจัดการและอิทธิพลทางอ้อมต่อความผูกพันของของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์สมการโครงสร้างเชิงเส้นของธรรมาภิบาลที่มีต่อความผูกพันของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ผลการวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทางตรวจสอบความเชื่อถือได้ของโมเดลธรรมาภิบาล พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารลงโทษ อย่างเป็นธรรม และส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.745 และ .648 ตามลำดับ ผู้บริหารปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีค่าเท่ากับ 0.636 ผู้บริหารเคารพกฎหมาย มีค่าเท่ากับ 0.638 การบริหารงานถูกต้อง มีค่าเท่ากับ 0.640 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.646 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีค่าเท่ากับ 0.627 ที่สอดคล้องกับทฤษฎีสถาบันพื้นฐานจากแนวคิดว่าองค์ประกอบทำให้เกิดประสิทธิภาพ นำมาซึ่งความสำเร็จของสถาบันด้วยการรับรู้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษา กับสภาพแวดล้อมภายนอก

2. ผลอิทธิพลทางตรงของความไว้วางใจต่อการบริหารจัดการและอิทธิพลทางอ้อมต่อการความผูกพันของครูผู้สอน การบริหารจัดการของผู้บริหาร พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเป็นตัวอย่างที่ดีและ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.876 และ 0.864 ตามลำดับ ทุกเส้นทางมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการศึกษาของ John Meyer & Brian Rowan (1977) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง บรรทัดฐานที่เป็นกฎเกณฑ์ทางสังคมกับอุดมการณ์ขององค์กรเพื่อใช้อธิบายว่า อะไรคือสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรม สถาบันการศึกษาต้องสื่อสารให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจว่ากำลังปฏิบัติงานสื่อสารในนามของสถาบันการศึกษา จำเป็นต้องระมัดระวังชื่อเสียงและความชอบธรรมตามกฎหมาย

3. ความสัมพันธ์สมการโครงสร้างเชิงเส้นของธรรมาภิบาลที่มีต่อความผูกพันของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผลของการบริหารจัดการมีอิทธิพลทางตรงต่อความไว้วางใจของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์อิทธิพลเส้นทางตรวจสอบความเชื่อถือได้ของโมเดลการวัดไว้วางใจจากการวัดองค์ประกอบ พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ครูผู้สอนไว้วางใจให้มีความสำคัญกับสถาบันการศึกษาและสถาบันการศึกษาต้องการให้ครูผู้สอนร่วมงานมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.825 และ 0.815 ตามลำดับ ทุกเส้นทางมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการความผูกพันของครูผู้สอนไว้วางใจของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า อิทธิพลเส้นทางตรวจสอบความเชื่อถือได้ของโมเดลการวัดความผูกพันพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ สถาบันการศึกษาให้ครูผู้สอนร่วมงานต่อไปและมีความเป็นธรรมให้กับครูผู้สอน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.815 และ 0.806 ตามลำดับ ทุกเส้นทางมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผลการวิเคราะห์ การจัดสรรทรัพยากรของสถานศึกษามีความเป็นระบบ มีความ

เสมอภาค ให้กับทุกคนในสถานศึกษา ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและความ จำเป็นต้องเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอน จำนวน 15 ท่าน

ข้อสรุป จำแนกตามขนาดของโรงเรียนข้อมูลโดยรวมและรายด้านในทุกด้านไม่แตกต่างกันอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และได้รับการยกย่องจากสังคม ครูที่มีประสบการณ์ไม่เท่ากันจะมีการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน สำหรับการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานตามหลักบริหารราชการข้อบังคับด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันของครูผู้สอนช่วยคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพด้วยการบังคับใช้กฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันทุกคน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่นำผลการวิจัยไปใช้

จากผลวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันต่อครูผู้สอน ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์พบว่า ควรปฏิบัติตามนโยบายจากภาครัฐ ครูผู้สอนเป็นสายวิชาการสามารถมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนเป็นการสร้างบรรทัดฐานตามทฤษฎีสถาบันที่ยอมรับผลกระทบจากภายนอกโดยนำกฎ ระเบียบจากทางราชการมาใช้บังคับ และแนวทางแก้ปัญหาความอ่อนไหวทางหลักสูตรที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยจัดเป็นกิจกรรมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ปัญหา ประกอบด้วย 1) อธิบายเหตุผลสั้น ๆ ความบกพร่องที่ค้นพบด้านเนื้อหาของหลักสูตร แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ความเข้มข้นของเนื้อหาในรายวิชา โดยกำหนดค่าตอบแทนเป็นเกณฑ์สำหรับการวิพากษ์หลักสูตร 2) ข้อกำหนดที่ครูผู้สอนต้องปฏิบัติตามพื้นฐานวิชาชีพครูเป็นไปตามทฤษฎีความชอบธรรมปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย 3) ครูผู้สอน มีความเข้าใจในหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู สิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดควรดเว้นตามทฤษฎีจริยธรรมเป็นคุณค่าที่เกิดจากจิตใจภายในตัวบุคคล การประเมินจริยธรรมของครูผู้สอน คือ 1) การประเมินผลเนื้อหา 2) สรุปปัญหาความอ่อนไหวทางจริยธรรมของครูผู้สอนพร้อมข้อเสนอแนะช่วยเสริมสร้างคุณค่าในวิชาชีพครูตามหลักมาตรฐานวิชาชีพ

2. ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันต่อครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลเชิงโครงสร้างไม่พบนัยสำคัญในความสัมพันธ์บางเส้นโดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า เป็นตัวแปรด้าน

ความไว้วางใจไม่มีบทบาทเป็นตัวแปรคั่นกลางในการทดสอบอิทธิพลทางอ้อมระหว่างธรรมาภิบาลกับความผูกพันต่อองค์กรของครูผู้สอน ทั้งนี้ความไว้วางใจถูกกำหนดโดยผู้บริหาร ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจะต้องคำนึงถึงการใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับขนาดสถานศึกษาและการใช้ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความผูกพันเป็นลักษณะต่างๆไป อาจไม่สะท้อนข้อมูลได้มากนัก หากการใช้เครื่องมือวัดแบบสอบถามที่มีความหลากหลาย อาจทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น

2.2 ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันต่อครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่าความผูกพันต่อครูผู้สอนเกิดจากการได้รับการปฏิบัติจากผู้บริหารอย่างเป็นธรรม การวิจัยครั้งนี้ทำในระยะเวลาช่วงสั้นๆ หากเป็นการวิจัยในระยะยาวจะทำให้ได้รับข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น ดังนั้นในครั้งต่อไป ควรใช้ระยะเวลาการเก็บข้อมูลในระยะยาว เนื่องจากครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต้องรอได้รับอนุมัติจากผู้บริหารเป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความผูกพันต่อครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ผลที่ได้สามารถนำไปทดสอบกับสถานศึกษาในเขตอื่นที่มีขนาดและการบริหารจัดการลักษณะเดียวกันจะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาจะมีความหลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2555). *การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: คุณสมบัติการวัดเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และคณะ. (2552). *ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กร. ความหมายทฤษฎี วิธีวิจัย การวัด และงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2543). *การประเมินโครงการ:แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ . มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2550). *พฤติกรรมองค์กร ทฤษฎีและการประยุกต์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Creswell, J. W. & Clark, V. L. P. (2007). *Designing and Conducting Mixed. Methods Research*. Los Angeles,. CA: Sage Publication.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3), 607.
- Men Rita Linjuan and Bowen Shannon A. (Eds.). 2017. *Excellence in Internal Communication Management*. New York, NY: Business Expert Press, 217 pp.